

DEBRECZEN

A DEBRECZENI PÖCCETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felölős szerkesztő:

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:

HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Ápolóintézetek.

A költségvetési vita során Beöthy László előadó örömeinek adott kifejezést, midőn konstataulta, hogy a belügyi kormányzat a rendelkezésére bocsátott összeg tetemes, legnagyobb részét (53,9%-át vagyis 8,771.000 koronából 4,611.000 koronát) gyermekvédelmi, betegápolási és közjótékonyági, szóval humanitárius szükségletek fedezésére fordítja.

Ezt mi is örömmel vesszük tudomásul, sőt azt szeretnők, ha ezenkívül az öldöklés céljait szolgáló, örületesen magas hadügyi költségek nehézségi milliőit is az utolsó fillérig emberbaráti intézetek céljaira, tehát támogatásra szoruló honfitársaink megmentésére lehetne fordítani. Együttal azonban nem hallgathatjuk el, hogy a mi humanitárius intézeteink egynémelyike ellen sok a panasz. Tényleg vannak is orvoslásra szoruló bajok s ezek ellen úgy társadalmi, mint törvényhozási uton kellene már és pedig gyorsan tenni valamit.

A kórházaknak és a tébolydákknak van a legrosszabb híre.

A nép, a szegény nép rettenetesen a kórházról és zugolódik ellene. A legtöbb szegény ember azt mondja, hogy inkább az árokparton hal meg, de a kórházba nem megy.

A felmerülő sok panasz arra enged következtetni, hogy sok kórházban csakugyan türethetetlen állapotok vannak. —

Tudjuk, hogy ezeket a panaszokat eddig sikerült úgy elintézni, hogy a panaszosnak csak ritkán adtak igazat, de azért a panaszok és zugolódások nem szüntek meg, sőt egyre teremnek és szaporodnak, mint a gomba.

A legtöbb panasz az ápolók durva bánásmódja ellen van. Az ápolók legtöbbször úgy beszélnek, mint lelketlen bestiákról, akikből minden emberi érzés kihalt s akik a saját kényelmök érdekében sokszor a beteg mielőbbi pusztálását tűzik ki célul.

Hiszen bizonyos, hogy a betegekkel való foglalkozás roppant kimerítő és minden türelmet igénybe vevő fáradságos munka, de ebből nem az következik, hogy erre a foglalkozásra műveletlen és erkölcsi fogyatkozásban leledző egyének alkalmaztassanak, hanem ellenkezőleg az, hogy az ápolószemélyzet nagyon is megválogassák s a kellő műveltség és erkölcs hijján levőket ne alkalmazzák, akiket pedig alkalmaznak, jól fizessék és tul ne terheljék. A legfőbb dolog pedig az, hogy kellőleg ellenőrizzék őket.

Most leginkább csak kétségbeesett egzisztenciák mennek a kórházakban betegápolóknak, akiknek már egy is minden mindegy, vagy rinoceroszbőrű és lelkü haszonlesők. És mindjárt konstatálhatjuk is, hogy ezek a betegek szabadított rettenetes alakok nincsenek kellő ellenőrzés alatt.

Mindazonáltal nem általánosítunk, sőt azt sem mondjuk, hogy az ellenőrzés hiánya mindig a kórházi orvosokon mulik. A rendszerben van a hiba.

Az orvosok nem lehetnek s nincsenek is mindig jelen. Annyira nincsenek, hogy csak a napokban tudtuk meg például, hogy a debreczeni közkórházban nem tartanak az orvosok éjjeli inspekción. Nem tudjuk, azóta segítették-e ezen a borzasztó állapotban.

Ilyenkor a szegény szerencsétlen betegek ki vannak téve az ápolók vad szeszélyének.

Panaszkodni persze nem mernek, mert akkor még rettenetesebb helyzetbe kerülnek, vagy ha mernek, akkor az ápolók tagadásával szemben nem mennek semmire. A panaszoknak legtöbbször az az elintézése, hogy: „nem nyertek beigazolást“.

Mikor egyszer-egyszer nyilvánosan is pertraktálják a csunya dolgokat, akkor azt mondják, hogy a betegek lázas fantáziája által ne engedje magát a közvélemény félrevezettetni. Pedig, pedig sok szomorú valóság játszódik ott le a legsötétebb végű tragédiaként.

Az ezer meg ezer eset közül csak néhányat iktatunk ide.

Megtörtént, hogy egy beteget ennek akarata ellen vittek be a kórházba. — A szegény tehetetlen ember-roncs hangos szóval rimánkodott még benn a kórházban is a hozzátartozóinak, hogy

Ita és Borsalino kalapok Feketésénél.

Dalok.

A legfehérebb lánnyal álmodom
Csilagsugáros, csöndes éjeken,
A legfehérebb lánnyal álmodom
Nappányban uszó nappal, — szüntelen.

Ha járok messze, távol utakon,
Emléke lop szívembe fényt, derűt,
Lelkembe véstem arcvonásait,
Velem van képe mindig s mindenütt.

A képe: csábos arc, piros ajak
S rejtélyes fényben égő bus szemek...
Csodálatos leány, kit Istenünk
Tékozló kedvében teremthetett.

A földnek legfehérebb lánya ő
S szelid lelkével lelkem oly rokon, —
Sóvárgó, lázas szívem érte ég
És nappal-éjjel vele álmodom...

II.

Szőke leány a szeretőm, nem barna,
Tűz a szeme, rózsapiros az arca,
Liljom fehér karjával, ha átölel,
Nem cserélek a világon senkivel.

Ezüstharang csendül minden szavában,
Szőke méz vagyon minden forró csókjában,
Tízszor huszor ha megcsókol egy végbe,
Százszor-annyit adok neki cserébe!

Bartók Imre.

Az élet iránytűje.

— Egy apa intelmei gyermekeihez. —

Mindenekfelett légy becsületes; még
pedig ne csak külsőleg, hanem bensőleg is!

Kerüld a szószátyárkodás minden fajtáját.
Ne akarj mindenütt feltűnni, hanem,
hacsak nem kell szerepelned, szerényen vonulj háttérbe.

Tanuld ki az embereket. De ha az igazság és valamely igaz ügy kívánja, mindig bátran lépj a sorompóba.

Véleményedet az emberekről és az intézményekről mondd ki körültekintéssel, de bátran. De soha se erőszakold a tiedet másra.

Ne légy embergyűlölő, de ne is keresd folyton az emberek, főleg a léha ember társaságát.

Tudj ugyan magad mégélni, de keress az okos emberek körét, hogy tanulj tőlök.

Soha se akarj társaid között a legokosabbnak feltűnni; de azt se tűrd, hogy te légy a többiek balekja. Szóval légy ember és ne eszköz mások kezében!

Soha ne téveszd szemeid elől eme verset:

Mig tres és ha megért, földre konyítja fejét.

Légy iparkodó, szorgalmas és munkás mindenben és mindig. Mindennemű munkádat olyannak tekintsd, mintha annak elvégzése nélkül elveszne a világ. Szóval légy kötelességszerető.

A barátokat jól válogasd meg. Ne bizalmaskodjál hamar. Mindig jobb barátot keresd, mint magad, vagy legalább is hozzád hasonlót.

Ne légy büszke. De ne állj mindig mindenkiel szóba, illetve barátságba. Vigyázz ezen magyar mondásra: „Madarat tolláról, emberi barátjáról ismerni meg“.

ne hagyják ott. Ott hagyták. Ez kétségbeesetten kiabált azután mindaddig, míg az ápolók lepedőbe nem csavarták és a szoba hideg padlójára nem dobták hasra fektetve. Két óra múlva ujjongva konstatálták aztán, hogy a mozdulatlan, tehetetlené tett ember elhallgatott. Akkor röhögve mentek hozzá s mindjárt megtudták az elhallgatás okát: meghalt a szerencsétlen.

Megtörtént, hiszen szélébe irták a lapok talán a múlt évben, hogy egy kórházi alkalmazott 1 mondd egy korona sápot kapott valamelyik temetkezési intézettől minden halott után. És e megegyezéstől kezdve sűrűn haltak a betegek az ő osztályán. Épen e szokatlan sűrűség vezetett a turpisság nyomára.

Irtak a lapok arról is, hogy egyik budapesti kórház portása vagy szolgálja hulladarabokkal trágyázta a kert földjét.

Sokszor megtörténik, hogy más néven temetik el a halottat s egy-egy család ilyenkor borzalmas félreértéseknek esik áldozatul.

Hogy sok ápoló üti és koplaltatja a betegeket, az már a legközönségesebb, mindennapi esetek közé tartozik.

Hát nem így tervezte ezt még Trajánus római császár sem, aki az első betegápoló intézetet alapította.

Hogy a tébolydák falai közé egyes nagybefolyású emberek az épelméjű hozzátartozóikat bevitethetik és hogy ott a betegek ápolása sokszor a beteg agyonütésében csucsosodik ki, arról is eleget hallottuk.

Gaz bűn mindkettő s úgy az előkelő nyomorult, aki épeszü embert vitet be, mint az emberi mivoltából kivetkőzött „ápoló”, aki gyilkol, példás büntetést érdemelne.

Ilyen büntetés kiszabásáról azon-

Minden fontosabb lépésednél kérdezd meg a nálad okosabbak és tapasztaltabbak tanácsát és kövesd azt. Szóval soha se menj fejtel a falnak s ne tégy soha semmit vak-tában s elhamarkodva.

Minden tetteidben éppugy, mint beszédedben légy higgadt s megfontolt. Háromszor rágd meg azt, amit akarsz mondani s esetleg negyedszer nyeld le. Szóval jegyezd meg jól: Sokszor azért van a nyelv, hogy legyen mivel valamit elhallgatnunk.

Intézd mindig dolgaiddat úgy, hogy a lehetőleg ne szorulj másra. De te soha ne vond meg támogatásodat attól, aki rászorul s megérdemli.

Soha ne feledd el azt, amivel tartozol embertársaidnak, testvéreidnek és szüleidnek, azért szeresd és tiszteld azokat és minden idősebbeket.

Soha, de soha ne feledd azt, hogy e magyar hazát mindenk felett kell szeretned, de az igazságot még e haza felett is kell szeretnünk.

Soha ne bántsd a másét, de ne egy könnyen engedd el a magadét.

Nem tudom eléggé figyelmedbe ajánlani azt, hogy tartsa legszigorubb mértékét az

ban nem tudunk, mert az esetek itt sem nyernek beigazolást.

Arról kellene valahogyan gondoskodni, hogy a társadalom maga is vehessen részt az ellenőrzésben.

Hadd lennének napi biztosok jelen az ápolóintézetben állandóan. Humánus lelkületű emberek minden városban akadnak, akik nem sajnálnák a közért meghozni ezt a kis áldozatot. Végezze az ellenőrzést maga a hatóság és intenzívebben.

Szóval humanitárius intézeteink belső életét sürgősen reorganizálni kell, mert különben a rájuk fordított pénz nagy része kárba vész.

Simon István

A képviselők fizetése melé. Muzsa Gyula ma a Ház folyosóján tovább hazat: azzal az aláírási ívvel, hogy a képviselők maguk emeljék fel a fizetésüket. Ma a kormánypárt részén korteskedett és néhány dús gazdag képviselő közöttük báró Born is aláírták az ívet. A legtöbbet azonann épp úgy, mint az ellenzék oldalán, kerekén visszautasították az akció. Az ellenzéken ma hevesen kilkeltek és rossztálták Muzsa Gyula eljárását és többen nyíltan megmondták, hogy Muzsának a kormánypárton a helye, ahol a koncokat, nagy fizetéseket osztogatják.

A t. Ház szünete.

A képviselőház ülése,

Kétheti husvétii szünetet határozott el ma bevezetésül a t. Ház, majd Lukács László pénzügyminiszter kért újabb kéthónapos indennitást.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Husvétii szünet.

Elnök bejelenti, hogy az összehírdetlenségű állandó bizottság báró Lévy Lajos

ügyében az előkészítő eljárást befejezte. A házszabályok értelmében az ítélőbizottság ki-sorsolását és döntését a nyolcadik napra kell kitűzni. Minthogy azonban akkor szünet lesz, javasolja, hogy a sorsolás a szünet után való második ülésen történjék. Bizel kapcsola ban javaslatot tesz, hogy a szünet a husvétii ünnepek előtt és után egy-egy hét legyen, vagyis április 9-étől bezárólag 24 ig tarison, vagyis a szünet utáni első ülés 25-én legyen. (Helyeslés.) Jeleni, hogy Nadányi Gyula sürgős interpellációt jelentett be a szubrici iskola ügyében, amelyet háromnegyed 2 óra-
kor hallgatnak meg.

Kéthavi indennitás.

Lukács László pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be, amelyben újabb két havi indennitást kér.

A Ház a javaslatot a pénzügyi bizottsághoz utasítja.

A védjegyjóltalom.

Következik a napirend első pontja szerint a védjegyjóltalomról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Mocsáry Sándor előadó az ipari jogvédelem történetével foglalkozik. Ma már Oroszország, Törökország és Montenegró kivételével az összes kulturállamok, (Japán, Egyesült Államok stb. is) mind bent vannak az Unióban, amely az ipari jogvédelemre alakult. Mi 1908-ban léptünk be az Unióba, s ezáltal új kötelezettségeket vállaltunk magunkra. Ezekre vonatkozik a kereskedelemügyi miniszter törvényjavaslat, amely a szabadalmazható találmányoknak, mintáknak és a védjegyeknek, a kiállításokon való időleges oltalmáról szól. E javaslat elfogadása sürgősségét a májusi turini és az ugyanakkor nálunk megnyitó vas- és fémipari kiállítás is indokolja. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben is észrevétel nélkül e jogadja.

Ezután folytatják

a belügyi tárca

költségvetésének tárgyalását.

Kun Béla első sorban Banár Béla tegnapi beszédével polemizál és a leghatározottabban szembe száll azzal a tervvel, hogy a közigazgatás álamosítottassék. A városok és vármegyék közigazgatási autonómijának védelme egyet jelent az alkotmány legerősebb bástyáinak megerősítésével. (Ugy van!) A közigazgatás reformját szükségesnek tartja abban az értelemben, hogy a fe-

evésben, ivásban és főleg a nemi élvezetekben. Ha az elsőben nem vigyázasz, megrontod a gyomrod; ha a második ellen vész, elrontod a gyomrod, az eszed és egészséged; ha pedig a harmadikban nem tartod be a kellő mértéket, összes szervezetedet teszed tönkre. Mert ami sok, az megárt mindenből.

Mindenek felett vigyázz házastársad megválasztásánál. Mert ez nem oly dolog, mint a ruha, amíg tetszik visled, ha nem eldobom azt és mással cserélem fel. Ez az egész életre szóló kapocs, mely ha okosan kötteleit meg, egész életünket boldoggá teszi, ha pedig meg gondolatlanul ugrottunk bele, életünket pokollá változtatja.

Tehát itt ne hallgass csak a szivedre, hanem hallgasd meg az ész tanácsát is! Amit ez, más okos emberek és főképp hozzád legközelebb álló szüleid mondanak, azt kövesd. Hisz ezek csak nem akarhatnak rosszat saját vérének, kedves vérének. Ne feledd el soha azt, hogy a házasulandó fiatal ember is, de férjhez menendő leány is egy szindarabot játszanak, melyben szereplő személyek ők ketten. De sokszor az egyes jelenetekben felelőség nélküli titkos kezek is működnek. De az igaz, hogy rendszeren énjöket elrejtik és nálok jobb személyt szerepeltetnek magok képében.

Azért válassz magadnak házastársul munkás nőt, jó gazdasszonyt. Ne olyat, aki szépen tud öltözködni, jól tud kokettirozni, tud naponként kijárni uj és uj ruhában a korzóra stb., hanem válassz olyat élettársul magadnak, aki tud és szeret otthon dolgozni. Tud sütni, főzni, tisztogatni és a háztartást vezetni. De ne érd be azzal, hogy ezt csak ő vagy szülei mondják, hanem magad győződjél meg róla. Nézz utánna bejelentés nélkül, és ha te ilyennek találod, vedd el feleségül. Ha pedig ez nekik nem tetszik, hadd olt, ez nem feleségnek való. Az csak ugynevezett Urnő akar lenni és nem az élet gondjait megosztó feleség. Inkább váljanak ketté utaitok, mint később, mikor már késő. Szóval a házasságnál nagyon körültekintőnek kell lenni. Tehát vigyázz!

Gyermekeid szeresd, de ne majomszeretettel. Tégy meg érőd, amit tehetsz. De ne mindent, amit ők akarnak. Mint apa, mindig tartsd a kezében a gyepőt. Te vezesd őket és ne vezessenek orrodnál fogva.

Légy istenfélő, de sohase légy vakbuzgó, bigott.

Tartsd ezeket mindig szemeid előtt s elégedett, tehát boldog leszel.

D. J.

Modern CÍMFESTÉSZETI

DEBRECZEN, HATVAN-U. 6. — Szolid, olcsó és pontos munkát készít.

műterem
BURAY IMRE

gyelmi jog a főispán kezéből kisétessék és a független bíróságra ruháztassék. (Helyeslés.) Szóvá teszi a legutóbbi választásokat és ennek alapján is követeli az általános, tíkos, egyenlő választói jogot. (Ugy van!)

A Pál Alfréd munkapárti képviselő által fölhozott közigazgatási bajok és hibák miatt a kormány iránt nincs bizalommal és a tételt nem szavazza meg. (Helyeslés.) A községi jegyzők és segédjegyzők helyzetének rendezését és javítását kéri. A gyermekvédelem erélyes kifejtését követeli. Sokkal fontosabb erre költeni a pénzt, mint a hadseregére. (Ugy van!)

A közegészségügy súlyos hiányaira nyomtatékosan felhívja a kormány figyelmét. Reméli, hogy az alatt a 4—5 év alatt, amely alatt Khuen még vezetni fogja az ország ügyeit a munkapárti vizeken (Khuen rémületet kifejező kézműdolgot tesz. Nagy derűtlenség.) gondja lesz ezekre. A kivándorlást elősegítő Pool-szerződés ellen pártja nevében is a legerélyesebben tiltakozik. (Élénk helyeslés.)

Mit tárgyal a város?

A közgyűlés napirendje.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága április hó 6-án csütörtökön délután tartja rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatát tegnap bocsájtották ki. A napirend a következő:

Polgármesteri jelentés 1911. évi január és február hónapokról.

Belügyminiszteri leirat a vízvezeték kiépítése ügyében.

Ugyanaz a Hatvan-utcai vészkiomló-csatorna beboltozása, a nagyerdői park csatornázása és a csatornahálózat építésénél a házi csatlakozások anyagának megállapítása ügyében hozott közgyűlési határozatokra vonatkozólag.

Ugyanaz a gyámpénztári szabályrendeletre vonatkozólag.

Ugyanaz a Stencinczinger-ház lebontása ügyében.

Ugyanaz Takács Bálint Vörösmarty utca 13. sz. házának megvétele ügyében.

Ugyanaz az értékemelkedési járulékról alkotott szabályrendelet módosítás tárgyában.

Ung vármegye közönségének a fegyvertartás korlátozásának országos rendezése iránt a kir. Belügyminiszter urhoz intézett felirata.

Sopron vármegye átirata a felekezeti tanítók fizetésének az állami tanítókéval egyenlő alapon rendezése tárgyában.

Hódmezővásárhely tvhj. város közönségének felirata az időszakos mértékhitelítési díjtáblázat általános díjtételeinek leszállítása iránt.

Komárom vármegye közönségének átirata a törvényhatósági tisztviselőknek a kerületi munkásbiztosító pénztáraknál működése tárgyában.

A Boldizsár- és Sáska Károly-féle iparostanonciskolai ösztöndíjak alapító-leveleinek megerősítése és felterjesztése.

A helybeli református egyház kérvénye a felső leányiskolánál párhuzamos osztályok számára tanterem építéséhez 450,000 darab téglá adományozása iránt.

Jelentés a csalornaügy megvizsgálására kiküldött bizottságnak a kírasi művelet átvizsgálásáról és annak eredményéről.

Szabályrendelet a nyugdíjogosultsággal nem bíró városi alkalmazottak betegség esetén biztosítása tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a burkolatozási szabályrendelet és program ügyében.

Ugyanaz a József kir. herceg-utcai háztulajdonosok kérvényére utcájuk gyalogjárójának asfalt burkolattal ellátása iránt.

Ugyanaz a MÁV. új tömegáru rakterület céljaira átadandó területre vonatkozólag a névszerinti szavazás meg nem tarthatása tárgyában.

Ugyanaz Goldklang Mór helybeli lakos kérvényére a magyar állampolgárság megszerzése esetén, a város községi kötelékébe felvételének kilátás a helyezése iránt.

Ugyanaz Burai József és Dombi Sándor kaszálóhaszonbértartozásának leírása tárgyában.

Ugyanaz az ohati új kut furására a bizottsági közgyűlés által megszavazott összegben a póthitel engedélyezése tárgyában.

A lemondás folytán megüresedett IV. a. jegyzői és a számtizsi állásnak választás utján betöltése.

Névszerinti szavazás (harmadizben) a m. kir. fémipari szakiskola részére átengedendő postakerti föld felett.

Névszerinti szavazás (harmadizben) a Bethlen-utca 3. sz. városi tulajdont képező házasteleknek a debreceni „Haladás“ egyeslet részére átengedése felett.

Névszerinti szavazás (másodizben) a Forrai Ernő tulajdonát képező Degenfeld-tér 2. sz. házasteleknek a város részére leendő megszerzése felett.

Tanácsi előterjesztés Zoltán Hermann köztisztviselési vállalkozó kérvénye az utcai személtörzsi munkálatokért megállapított díjnak 6000 koronával felemelése tárgyában.

Ugyanaz dr Fráter Imre által a városi közkörház szomszédságában levő kerti földjéből csereképen átengedendő területre vonatkozólag.

Ugyanaz a városunkban létesítendő tüdőbeteg szanatóriuma helyének kijelölése ügyében.

Ugyanaz a Kontsek Géza debreceni lakos által a város részére felajánlott kertészeti telep megvétele tárgyában.

Ugyanaz a Látókép-csárda és a városi külső birtokokon levő épületek javítási költségére 20,000 kor. póthitel engedélyezése iránt.

Ugyanaz a Bzcskay-tér 1. sz. házastelek egyrészenek eladása tárgyában.

Ugyanaz a fegyverviselés engedélyezésének korlátozása tárgyában szabályrendelet alkotása iránt.

A városi tanács betérjeszti a közigazgatási bizottság 1910. év II. feléről szóló jelentését.

A városi tanács betérjeszti a számonkérés 1910. november 15. és március 3-án tartott ülésén felvett jegyzőkönyveket.

Jelentés az iparosház céljaira telek kijelölése tárgyában a vegyesbizottsági munkálat folyamatba vételéről.

Jelentés a muzeumi bizottság 1910. évi működéséről szóló jelentés tudomásul vétele és a szokásos kinyomtatás iránti intézkedés.

Az esküdtbírókokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-c. és a vonatkozó végrehajtási utasítás értelmében, az esküdtek alaprajstomát összeíró küldöttségnek 1911. évre megalkatása.

Jelentés a református felső leányiskolai igazgatótanácsba és a református iskolaszékbe tanácsi tagok kiküldéséről.

Bizottságok újra alakítása: a) Leltározó bizottság újra alakítása. b) Muzeumi bizottság újra alakítása. c) Ispótlályi bizottság újra alakítása. d) Iskolaépítő vegyesbizottság újra alakítása.

Debreceni urkocsis egyeslet kérvénye versenydíjakra 1000 kor. adományozása iránt.

Dávidházy Kálmán kérvénye a könyvkötő és bőrdíszműáru részvénytársaságba részvényjegyzés által belépés tárgyában.

A csapókerti olvasókör kérvénye az Árpádtéri menhely anyagának ingyenes átengedése és a már előbb részére átengedett telekre kölcsön felvételének engedélyezése tárgyában.

Fleischmann Mór és társainak kérelme ipartelep céljaira részükre átengedett pallagi földterület bérleti ügyében.

Özv. Csapó Lajosné kérvénye a 251—1910. bkgy. sz. határozattal megállapított „kegydíj“nak felemelése iránt. stb.

**Nyomatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Piacz-utca 12. sz. a.**

SZÍNHÁZ.

* **Sárgalliom vendéggel.** Vajda Ilonka betegsége miatt az igazgatóság Ecsy Emiliát a nagyváradai színház tagját kérte fel hogy a Sárgalliom Peredi Judit szerepét eljátsza. Ecsy Emilia a nagyváradai közönség kedvence, ki e szerepében Nagyváradon nagy sikert aratott.

* **Szilassy Etel beteg.** Szilassy Etelkát ma délelőtt a Bábaképző intézet műtőtermében megoperálták s így hosszabb ideig nem játszhatja szerepeit. Az igazgatóság vendégszereplésekkel fogja helyét pótolni.

* **A színház betegel.** Számos beteg van a színház tagjai között és így a műsor összeállítás sok gondot ad az igazgatóságnak. Beteg: Ligeti Lajos, ki négy hétre, Kelemen Pál 2 hétre, Szilassy Etelka hosszabb időre, Császár Kamilla három hétre és Vajda Ilonka nyolc napra küldtek orvosi bizonyítványt.

Dreadnoughtok alkonya.

A „D“ robbantóanyag.

A falánk tengeri szörnyetegek, a dreadnoughtok megkapták pusztító szerüket. Az amerikai Unió ágyúit olyan új robbantószerrel tudják megtölteni, amelynek bombái szétzúzzák a legvastagabb hajópáncélt is.

Dunn W. Beverly, volt tüzérezredes, a kinek a robbantó technika terén nem egy számottevő találmánya van, néhány hónappal ezelőtt feltűnő hírrel lepte meg az egyesült államok kormányát. Bejelentette, hogy egy új robbantószeret talált föl, amelynek kipróbálására bizottság kiküldését kérte.

Sandy-Hookon, az amerikai szárazföld előtt fekvő kicsiny szigeten teljes visszavonultságban és titokban heteken át foglalkozott négy nagyragu katona az új robbantóanyag kipróbálásával és arra az eredményre jutott, hogy a „D“ nevű explóziós anyag feltámlulja nemcsak a nitrogricólint avagy a melinitet és ekraziót, hanem még a jap'nok simozóját is. A „The World“ riportere ennek a bizottságnak az egyik tagjától az új robbantóanyagról a következőket tudta meg:

A „D“ explóziós anyag az eddig ismert összes robbantószeret közt a legborzalmasabb hatású. A bomba, amelyben a robbantószernek hatvanöt fontja van, ezernegyvenhat font súlyú. Ezt a hatalmas lövedéket egy tizenkét incs (egy incs két és fél centiméter átmérőjű) ágyú tíz tengeri mérföldre még célba veti.

Sandy-Hookon egy ilyen lövedék keresztül vágott egy tizenegy és fél incs vastagságú, különös keménységű acéltáblát és csak azután robbant föl. Ennélfogva a lövedék átjárja az eddig előrt legvastagabb hajópáncélt, még a dreadnoughtokét sem kivéve. Egy több láb vastagságú igen laza (tehát lövedékek számára nehezen ájárható) földhánycot egy ilyen bomba átszakított, azután fölrobbant és akkora területen pusztított, amely megfelelt volna egy teljes ezred harcvonalának.

Az explóziós anyag összetételéről természetesen nem nyilatkoznak, elég tudni annyit, hogy az anyag alapja: pikrinsav. Az új robbantóanyaggal és a hozzá való ágyúkkal már felszerelték Newyork tengeri kikötőjének összes erődívényeit. Fort-Hancock, Sandy-Hook, Fort-Hamilton és Port-Wadsworth már hetek óta ezzel az új védelmi eszközzel rendelkez-

nek és Európa összes államainak minden flottája sem tudná ezentúl tiz tengeri mért-földnél közlebbre megközelíteni Newyork kikötőjét.

A meghosszabbított indemnitás.

Lukács László pénzügyminiszter ma törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé, amellyel az indemnitásnak június végéig való kiterjesztését kéri. A törvényjavaslat ez:

1. §. Az 1911. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1910. évi XIX. törvény cikk hatálya 1911. év június hó végéig kiterjesztetik.

2. §. Az 1887. évi XLV. t. c. 4. § 2. és 3. pontja hatályon kívül helyeztetlenek s azok helyébe a házadó alá tartozó ingatlanok törvényszerű legkisebb értékének megállapítása céljából a törvényhozás további intézkedésig a következő rendelkezések lépnek:

A házbéradó alá tartozó házaknál a megelőző évben a házbéradó alapjául szolgáló nyers jövedelemnek a) Budapest székesfőváros egész területén tizenháromszoros összege; b) olyan helyeken, melyek az 1909. évi VI. t. c. 9. és 10. § a értelmében általános házbéradó alá esnek tizenkétszeres összege; c) másutt kilencszeres összege. 3. A házosztályadó alá tartozó házaknál az előző évi házosztályadónak hatvanszoros összege.

Az 1887. XLV. t. cikk 4. §-a utolsó bekezdése olyképp módosítottatik, hogy a házbéradó alá tartozó ingatlanokról oly adóbizonyítványok állítandók ki, melyekben a házbéradó alá tartozó ingatlanokra nézve az előző évi házbéradó alapjául szolgáló nyers jövedelem van kimutatva. Végül 1887. évi XLV. t. cikk 5. §-a második bekezdése olyképp módosítottatik, hogy az 1881. évi XXVI. t. cikk 25. §-ában érintett tudományos intézetek és köztanintézetek házbéradó alá tartozó ingatlanok értékelésénél a házbéradó alapjául szolgáló jövedelemnek a) Budapest székesfővárosban tizenháromszoros összege helyett annak tizenkétszeresével; b) olyan helyeken, melyek az 1909. évi VI. t. c. 9. és 10. §-a értelmében általános házbéradó alá esnek, tizenkétszeres összege helyett annak tizenegyszeresével, c) másutt kilencszeres összege helyett annak összege helyett annak nyolcszoros összegével számítandó.

A jelen szakaszban foglalt határozatok mindazon illetékek megállapításánál megfelelően alkalmazandók, melyek e törvény hatálya alatt kerülnek elsőfokú kiszabás alá.

Betörés a Piac-utcán.

Kifosztott üzlet

Vakmerő betörés történt tegnapra virradóra a Piac-utca 41. szám alatt levő Neumann féle férfi divatüzletben. A betörők az üzletnek udvarra nyíló ablakán behatoltak s nagyobb mennyiségű cipőt, kalapot s divatcikkeket vittek el, valamint a kézi pénztárt is felfeszítették s a pénzkészletet magokhoz vették.

A betörést tegnap reggel fél két órakor a Fillérbank Szövetkezet szolgálja vette észre és azonnal telefonált a rendőrkapitányságra, honnan Harsányi Imre rendőrfogalmazó egy biztossal és egy rendőrrel azonnal a betörés helyére sietett, hogy a helyszíni vizsgálatot megejtve, a nyomozást foganatosíthassa.

A betörők szélfeszítve az ablak rácsot az így kapott nyíláson férték az üzletbe. S minden valószínűség szerint esteli kapuzárás előtt lopóztak és bujtak meg az udvarban,

miután a házbéliek közül senki sem hallott legkisebb neszt sem, ami figyelmessé tehetné volna őket a betörésre.

Minden jel arra mutat, hogy a betörést csakis olyan egyén, vagy egyének követették el, kik ismerősök lévén a viszonyok kal, meglepetéstől nem igen tartottak. Ezt bizonyítja legalább az a körülmény, hogy a lopott cipőket és kalapokat nem elhamarkodva kapkodták össze, hanem egyenként főpróbálgatták s csak a megfelelőket válogatták ki, a meg nem felelőket pedig szerte-szét hajigálták az üzlethelyiségben.

A kézipénztárt fölfeszítve az egész pénzkészletet magokhoz vették. Elvittek a cipők és kalapokon kívül igen sok szivar és cigarettatárcát, harisnyákat, nyakkendőket és nyakkendőket s más különböző divatcikkeket. Csodálatosképen a mellékhelyiségben elhelyezett nagy Wertheim szekrényt, melyben nagyobb összegű pénz és értékpapír feküdt, teljesen érintetlenül hagyták.

A betörők reggel valószínűleg kapanyítás után távoztak el.

A rendőrség kihallgatta a házmestert is, aki azonban a betörésről semmit sem tudott mondani.

A kereskedő kára körülbelül 4000 koronát tesz ki.

A rendőrség a legszélesebbkörű nyomozást indította meg s remélhető, hogy a betörők hamarosan kézrekerülnek. Ez annál is inkább biztosra vehető, mivel a betörők személyére nézve a rendőrségnek alapos gyanuja van, amit azonban a vizsgálat érdekében még óvatosan eltitkolnak.

A métely.

Pornográfia a vidéken.

A belügyminiszter illetékes osztálya ma reggel táviratilag utasította a pozsonyi, verseczi és opoványi rendőrséget, hogy városukban azokat a könyvkereskedőket, kik a legocsmányabb pornografikus műveket hozzák forgalomba, könyörtelenül leleplezzék le.

A belügyminiszter utasítására a pozsonyi rendőrség Dobrováczi Sztéfán könyvkereskedő utódainál, Ringbauer Károly és Braun Kurt kereskedőknél váratlan házkutatást tartott, mely alkalommal láda számra foglaltak le elrejtett könyveket és képeket. A kereskedők a kihallgatás során elmondták, hogy a pornografikus könyveket és képeket évekkal ezelőtt az ország területéről Esztínger könyvgyűjtőktől, továbbá Brnlinből és Bécsből a Schind lergasse 50. szám alatt levő Sztalaha Domonkos nevű fényképésztől szerezték be.

A nyomozó hatóság a pozsonyi rendőrséggel egyidőben Versecen és Opoványon is tartott könyvvizitát. Versecen Vetter Vilmosnál, a „Südungarische Zeitung“ kiadójánál, Opovány Geiger Gábor könyvkereskedőnél találtak pornografikus könyveket és képeket a házkutatás alkalmával. A rendőrség a könyvterjesztő kereskedők ellen megindította a büntető eljárást. Az elkobozott műveket a hatóság emberei büntelként lefoglalták.

Az államrendőrség, amikor a déli órákban a vidéki hatóságoktól értesült a razzia eredményéről, táviratilag kereste fel a bécsi és a berlini rendőrséget, hogy a pornografikus könyvek és képek terjesztésével foglalkozó kereskedők ellen indítsa meg az eljárást.

II. Vilmos magyar doktor.

A kolozsvári egyetem díszoklevele.

A kolozsvári egyetem felsőfokú díszdoktorának, II. Vilmos német császárnak nem sokára ünnepélyesen át kellene nyújtani a doktori diplomát. Ez az egyszerűnek látszó aktus igen sok gondot okoz a kolozsvári egyetemnek. Még pedig azért, mert nehéz összeállítani a diplomavívó küldöttséget a nélkül, hogy sértődések ne esnének. A rector magnificus, dr. Szádeczky Lajos személyén kívül a mostani megállapodás szerint minden fakultás három embert delegál a berlini küldöttségbe. Azonban ki legyen ez a három ember, az itt a nehéz kérdés, amit azonban bizonyosan simán és méltányosan fog eldönteni a kitűnő tudományos testület.

A diploma, smely Förstner Tivadar ipariskolai tanár munkája, már elkészült és a mult szombati tanácsülésen be is mutatta a rector.

A diploma négy sarkában a kolozsvári egyetem négy fakultásának címere látható. Felül közepén Kolozsvár, alul közepén Magyarország címere. A baloldal közepén a jelölés és megválasztás kelte. (1910. október 17., december 17.) Jobb oldalt a királyi megerősítés és rektori kihirdetés kelte (1910. december 22., 23.). A szöveg felett Kolozsvár főtere látszik Korvin Mátyás lovasszobrával, két felső szögletén Bethlen Gábor és Brandenburgi Katalin arcképe. Ezenkívül Kolozsvár látképe a XVII. századból, a régi kapubástyák, Budavár mostani képe és Bethlen Gábor lakodalmi nászfája van még a diplomán.

A szövegét a rector szerkesztette, latinra dr. Csengery János fordította.

A kötési tábla Korvin-kódex után készült, a szegélydísz Brandenburgi Katalin egyik csipkájének másolata. A táblán levő címerek ezek: fent a Bethlen- és a Hohenzollern-család, közepén Magyarország, lent Kolozsvár és Erdély címere. A gyönyörű táblát a budapesti iparművészeti iskola tervezte és készítette.

UJDONSÁGOK

— **Bőjti istentisztelet.** Szerdán d. u. 3 órakor az ág. hitv. ev. templomban bőjti istentisztelet lesz.

— **A hortobágyi legeltetés.** A város tanácsa tegnap délelőtt döntött a Hortobágya kihajtható állatok ügyében, Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok ugyanis javasolta, hogy a sertések és lovak április 6-án, a márhák április 12-én hajtassanak ki a pusztára. A tanács elfogadta a javaslatot s ily értelemben hozott határozatát közli a gazdaközönséggel.

— **Ingyenes hely.** A dévai áll. tanítóképző intézet I. osztályában az 1911—12. évre több ingyenes, feldíjas, ösztöndíjas és teljes fizetéses, bennlakással egybekötött hely van üresedésben. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az intézet igazgatósága.

— **Rejtélyes galamb.** Békéscsabán tegnap este nyolc óra tájban Thury Béla békéscsabai lakos udvarára egy fáradt postagalamb csapódott le. A teljesen agyongyötrött, kifáradt galambot a cseléd elfogta, majd átadta gazdájának. A galamb jobb lábán fémgyűrű van, amelyre ezt a felírást vésték:

K. I. B. cs. 35 8 60

A galamb kétségtelen postaszolgálatot teljesített, de hogy honnan jött, hová meg, a rejtélyes írásból lehetetlen megtudni. Lehet, hogy a galamb egy postagalambversenyről jutott el ideig, de lehet, hogy a hadvezetőség kísérletezik vele.

— **Jég a vidéken.** Zilahon és a környékén — mint tudósítónk írja — tegnap délután mintegy három óra hosszat galambtojás nagyságú jég esett. A veszedelmes jégeső több ember fejét betörte.

— **Beteg lett a vonaton.** Simon András 48 éves gazdálkodó Budapestről Erőműfalvára utazott. A vonaton azonban annyira rosszul lett, hogy utját nem folytathatta, hanem kénytelen volt Debrecenben kiszállni. Az elhívott mentők a megbetegedett embert beszállították a kózkórházba.

— **Elütötte a villamos.** Tegnap a délelőtti órákban megint villamos baleset történt. Egy falusias kinézésű ember átakart menni a Tiszapalota előtt a síneken, de éppen akkor jött a nagyerdei villamos kocsis bár a vezető cseppet sem hirtelen fékezett, a szerencsétlenség nem volt elkerülhető. A kocsis elütötte a falusi atyafit s kilökte a sínek közül. Az elgázolás komolyabb sérüléseket nem okozott, csupán jelentéktelen horzsolásokat.

— **A színész lakója.** Budapestről írják: Meszlényi Adriennak, a Nemzeti színház tagjának Munkás-utcai házában lakott éveken át Frank Ignác. Egy napon Frank felmondó levelet kapott a háztulajdonosnőtől, mert a lakásán erkölcsstelen üzelmek folytak. Frank rágalmaszást jelentette a színésznő, az ügyészség azonban nem vállalta a vádat és így Frank maga szerepelt mint pótmagánvádló. A pert elveszítette itt is, a felsőbb fórumon is és most a járásbíróson kereste becsületét. Ma tárgyalják a pört és Meszlényi Adriennét immár harmadikban is felmentették a vád alól.

— **A szegény leány vőlegénye.** Bárán község az életuntak faluja lett. Egymást érik az elkéseredett emberek öngyilkos tettei. Most egy jómódu gazdaember fia, Futó Miklós követett el öngyilkosságot. E szomorú cselekedet mögött egész kis regény van. Futó Miklós eljegyzett egy leányt, akiről azonban tudni sem akart az apja, mert szegény volt és főleg mert nem volt egy valláson a Futó-családdal. Emiatt állandó volt a perpatvar az apa és a fiu között. A fiu már három ízben is meg akarta magát ölni, de megakadályozták mindannyiszor. Tegnap furcsa esemény történt. Futó Miklós kocsival ment el a menyasszonya háza előtt s a kocsiról beszólt az ablakon. Az öreg Futó a közelben lesekedett a fiára s mikor látta, hogy az beszólt az ablakon előrontott s ott a nyílt utcán veszekedni kezdett. A fiu azonban közévágott a lovagnak és hazavágtatott. Az apja utána. A fiu odahaza kést kerített és úgy várta az apját. Mikor az öreg bement a kapun, rá támadt Futó Miklós az apjára. A biztos haláltól csak az előrohán szomszédok mentették meg az öreg Fntót. Mikor pedig a fiu látta, hogy az apján bosszút már nem állhat, mellbeszurta magát. A fiu sebe veszélyes.

— **Tél a tavaszban.** Drága és kedves április, te kedves, franciás hónap, aki melegen lehelletteddel megvidámitod a legelsava nyodolttabb keblű egyéneket is: de befűtöttél most nekünk. Mert tényleg fűtődő szél, a jó, hideg és elrettentő téli szél hozván hideget és szórván havat a gyanutlan és immár tavaszi sejtésektől márnos emberek nyakába. Ambar tudnivaló, hogy az ilyen alkalmi iráskákat csak a legvégsőre is elszánt újságolvasók olvassák el, mégsem tréfaság az, ami most történik. Már-már azt hittük, hogy boldog, bőtermő esztendő virul a mi csapásoktól látogatott szegény országunkra, már-már boldogok voltunk, hogy végre valahára eltűnnek a borus arcok, és aratás után kiki megelégedetten néz a világba és most egyszerre jön egy bolond áprilisi szél és fagyasztó lehelletével lesorvaszja a szendülő vetéseket és a legragyogóbb reményeket. És ismét ur lesz a gond, ismét elhatalmasodik ezen a mi szegény országunkon a pénztelenség szomorú átká. Négy nehéz és gyakori gazdasági csapással terhes esztendőt küzködtünk végig most egymásután és most azt hittük, az ötödik szerencsés, boldog, gazdag, bőtermő lesz, hanem... fűtől a szél minden vakmerő reménységnek.

— **Összeesett az utcán.** Tegnap délután Hovanih György 45 éves napszámos az Erzsébet-utca 20. sz. ház előtt hirtelen rosszul lett és összeesett. A mentők beszállították a kózkórházba.

— **A földi igazság.** Hét esztendei súlyos börtönnel sújtottak a cíli esküdészek igazmondása alapján Buhosek Jánost, a ki ellen az volt a vád, hogy megölte a szeretőjét. Buhosek semmiségi panaszt jelentett be, új vizsgálatot kért, sirva, könyörgve erősítette ártatlanságát. A felsőbb törvényszék el is rendelte az új vizsgálatot és ekkor csakugyan kiderült, hogy Buhoseknak semmi köze sincs a szerencsétlen leány meggyilkolásához. Igen ám, de az esküdészek már tavaly hozta meg marasztaló verdiktjét és így Buhosek egy esztendeig sanyalódott ártatlanul a tömlőcben.

— **Automobil sapkák,** gyermek kötények, esőernyők Vidánál Városház épület.

— **Ravasz betörő.** Püspökladányban Szűcs Gábor 23 éves kitanult és ravasz legény tavaly tavasszal elszánta magát, hogy kifosztja a Khon Dávid üzletét. Este belopódzott a boltba és meglapult a puli alatt, aztán mikor a boltot bezárták, vigan dolgozni kezdett. Az első siker felbátorította Szűcs Gábort arra, hogy még egyszer próbálkozzék. Másodszor is behatolt, szintén megrakodott dohánnyal, szivarral és finom 800 korona készpénzzel és ezuttal is felhúzás nélkül távozott. Khon Dávid jelentést tett a dologról a csendőrségnek, mely mind a két ízben nyomozott is, de nem volt foganatja. Szűcs pedig élt vigan, lopkodott tovább, míg aztán végre hurokra került. A csendőrség kivallotta a raffinált legényt, ki nem is tagadta a tetteit. A csendőrség tegnap szállított be az ügyészséghez.

— **Napernyő** ujdonságok, bőrkefnyük, gyönyörű harisnyák rém olcsón kaphatók Vidánál Városház épület.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** Mielőtt házi csatornáját elkészítené, ne mulassza el árajánlatát kérni az Első Debreceni Vasbetoncső gyártól, ahol állandóan raktáron vannak nagymennyiségben erős, drótbetétes csövek, porland és más cement s minden e szakbavágó s nagy óriási mennyiségben.

— **Husvét** közeleik. Mindenfelé élénk ünnepi hangulat ébred és elegáns toillettek iránti érdeklődés aktuálissá válik. A szép ruházkodás egyik főkéllékét a lábbeli képezi, miért is első sorban modern és mégis jutányos cipő iránt érdeklődünk.

Mint első és legjobb beszerzési forrás a „Turul” cipőgyár r.-l. Temesvár tekintetbe veendő, mely jelenleg 1200-nál több alkalmazottat és munkást foglalkoztat és az osztrák magyar monarchia cipőipara terén az első helyet foglalja el.

A példásan berendezett vállalat sok évi fennállása alatt megérdemelt világhírré tett szert. A Turulcipő elsőrendű, elegáns és jutányos cipőnek van elismerve és kivátósága folytán mindenhol közkeveltségnek örvend. Turulcipők főraktára Debrecen, Plac-utca 48. sz. Azonkívül még további 130 saját kül- és belföldi fiók árusít Turulcipőt.

— **Csipek 2** krajcártól, himzések 10 krajcártól kaphatók Vidánál Városház épület.

— **Az osztályosjáték** mai húzásán a következő számokat húzták ki:

15000	koronát	nyert:	78589.
10000	koronát	nyertek:	18393 54905 102055.
5000	koronát	nyertek:	70931 101193.
2000	koronát	nyertek:	10671 11810 15033 36158 43818 47315 48918 63318 84671 92437 93492 95934 97681 102788 65662 66925 68819 70739 74373 78100 103750 106549.
1000	koronát	nyertek:	217 2733 7964 10355 11778 23519 24648 28335 31376

32106	3 712	32805	33578	33747	34895
36612	36918	38722	39832	44301	47094
50316	51531	54560	54995	59280	60958
61390	63437	63804	67808	70290	81485
77119	78346	84309	84574	85716	87389
88473	95172	96503	99636	103138.	

500	koronát	nyertek:	756 1535 2260
3619	4081	4523	5467 5921 7054 8009
14151	17339	21994	22026 22126 22375
22859	27575	29398	30669 33787 33919
37405	40143	40995	44767 47077 47798
47873	47938	48228	48501 51189 51947
55795	56868	58291	61976 70485 71718
73593	74709	77470	80209 81903 84032
84621	85126	88679	88962 89838 90193
90732	91038	91900	95382 97639 98869
101591	102005	104173	104525 105124
107712.			

Álarcos rablók egy korcsmában.

Éjjeli hajsza revolverrel.

Bihartélegyháza községben kellemetlen meglepetésre ébredtek vasárnap. Ügyeskező betörők látogatták meg a falu módosabb házaát és mindent elraboltak, amihez hozzájuthattak.

A betörőbanda garázdálkodását Goldstein Jakab korcsmáros vette észre. Este mi sem sejtve feküdtek le Goldsteinék a korcsmáros családjá a belső szobában aludt. Szabó Eszter 16 éves cselédé anyáé pedig a korcsmahelyiségben vetett magának ágyát. Egyszer csak, úgy éjszaka egy órakor, kétségbeesett sikoltás verte fel a házat.

— Rablók, gyilkosok! — hangzott Szabó Eszter sikoltása.

Goldstein Jakabné hallotta meg a segélykiáltást. Megrémülve kőltte fel a férjét, aki sietve ugrott az ajtó kis ablakához, amelyen át a korcsmahelyiségbe lehet látni. Megdöbbenő volt a jelenet. Három álarcos ember volt a korcsmában. Kettő az ivóból nyíló boltajtót feszegette egy vasruddal, a harmadik pedig vasvilágját a feje fölött útésre készen tartotta, úgy állt a rémülettől reszkető Szabó Eszter előtt. Dühből szikrázó szemekkel ordított az álarcos ember:

— Hallgass, mert megöllek!

De Szabó Eszter nem hallgatott. Hiába fenyegette halállal a rettenetes ember, amint észrevette, hogy betörők vannak a korcsmában, torkaszakadtából kiáltozni kezdett:

— Segítséget! Zsiványok!

Ebben a pillanatban le is csapott rá a vasvilla. És nekiesett a leánykának a másik két betörő is. Fojtogatták. Üdítették. Meg akarták ölni. Goldstein Jakab ebben a válságos pillanatban rontott a korcsmába, kezében revolverrel. Az ajtóban egy szék állt azonban, amelyben megbollott Goldstein Jakab. A neszt meghallották a betörők és amikor Goldstein elsütötte revolverét, a tolvajok sebítiben kiugrottak az ajtón. A korcsmáros többször utánuk lött, de a sötét miatt a lövés nem talált. A revolverlövésökre fölriadtak a szomszédok is, úzóbe vették a betörőket, de nem sikerült őket elfogni.

A korcsma ablakát feszítették ki a betörők s így jutottak be. Felfeszítették a sötétet is és onnan mindent magukkal vittek, jelentékeny kárt okozva. De csak reggel derült ki, hogy nagyobb rablásokat is követtek el, ott ahol nem zavarták meg őket munkájukban. Betörték Barcsa József korcsmáros-hoz és Kozma Imre gazdálkodóhoz is, akikről szalonját, tengerit, csizmákat, pénzt, pálinkát és bort loptak.

A bihartélegyházi haramiákat most a kismarjai csendőrök keresik.

TÁVIRATOK.

Polónyi interpellációja.

Budapest, április 4. A képviselőházban Polónyi Géza holnap interpellációt terjeszt a pénzügyminiszterhez és a miniszterelnökhöz és megkérdi tőlük, mi az oka annak,

1. hogy a kormány nem tárgyalja a főrendiházzal a közös bank szabadalmának meghosszabbításáról szóló és a képviselőház által már elfogadott törvényjavaslatot? és

2. mi fog történni, ha az osztrák kormány nem lesz hajlandó a 14. §. alkalmazására?

A kormány nem fog felelni az interpellációra, hanem a miniszterelnök Bécsben megy és ott érdemben fog tárgyalni Polónyi Géza kérései felett.

Az erdélyi románok panasza

Bukarest, április 4. A kamarában a trónbeszédre adandó válaszfelirat vitájának folyamán Maghiloman belügyminiszter több szónok fejtegetéseire válaszolva, a következőket jelentette ki: Take Jonescu, a konzervatív demokráta-párt vezére szemére vetette a miniszterelnöknek, hogy nem törődik az erdélyi románok sorsával. Az igazság ebben a kérdésben az, hogy a mi államunknak oly kevésbé, amennyire csak lehet, szabad beavatkoznia a hegyeken túl lévő fajrokonaink ügyeibe. Engednünk kell, hogy saját erejükből fejlődjenek. Ez a legjobb szolgálat, amelyet nekik tehetünk.

A pörös Monna Vanna.

Budapest, április 4. A Monna Vanna szerzője, Maurice Maeterlinck pert indított Abrányi Emil, Mészáros Imre és Mader Rezső ellen. Abrányi ugyanis a Monna Anna szövegkönyvből ozerai librettót készített s ezt az operát a budapesti Operaházban adatta elő. A szövegkönyv megjelent nyomtatásban is. Mader adta ki, Mészáros pedig könyvkereskedésben árusította. Maeterlinck szerző jogbitorlás című feljelentette az átdolgozót, és az igazgatókat és az elsőfoku bíróság el is rendelte a könyvek zár alá helyezését. A Kuria felelősségi tanácsa ma hozta meg a döntést: ebben az ügyben. Megváltoztatta az elsőbíróság ítéletét és a könyvet feloldotta a zár alól azon az alapon, hogy a francia szerző részen jelentette be a szerzői jogvédelmet és így oltalomba nem részesülhet.

Egy, kettő, három.

Bécs, április 4. Molnár József magyar származású komornyik tegnap érkezett Bécsbe. Elment mulatni egy szobalánnyal és egy nevelőnővel. Hajnaltájban dőlöngve kísérte a két leány a legényt. Egyszerre Molnár megállt, kirántotta revolverét s elkialtotta: egy, kettő, három. Molnár hasbalötte magát s mire a mentők megjöttek, már alig volt benne élet.

Cigánycsata.

Frankfurt, április 4. A lóvásártéren vagy ötven cigány ögyelgett. Egyikük alkudott egy lóra és összeveszett a csiszárral. Közbelépett egy rendőr és rendre intette a cigányt. Ekkor az egész cigányhad rávetette magát a rendőrré, sőt egyikük a pisztolyát is elsütötte. Összefutottak mindenfelől a rendőrök és kardlappal akarták szétverni a cigányokat. Ezek szembeszállottak a rendőrökkel és valóságos csata támadt. Kilenc cigány sebesült meg, míg sikerült az egész karavánt összefogdosni.

Báró Bienertth képviselőjelölt.

Bécs, április 4. Az osztrák miniszterelnök eddig nem volt képviselő. A mostani választásokon az első kerület Rathaus negyedének választói akarják felkínálni a jelöltséget báró Bienertthnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Elítelt csavargó.** A kir. törvényszék, Tóth Aurél bíró elnöke alatt, a tegnap tartott főtárgyaláson Lengyel Alajos 46 éves, tiszai születésű csavargót egy havi fogházra ítélte. Lengyel ugyanis ez év január hó 16-án Gyémánt Dávid balmazújvárosi lakostól 15 korona értékű ingóságokat lopott el, de a tett elkövetése után azonnal elfogták, mielőtt még a lopott jószágokon tudhatott volna. A beismerésben levő csavargó az ítéletben megnyugodott, mely jogerőre emelkedett.

§ **Tolvaj cseléd.** Sebő Sándor 16 éves nyiregyházi születésű helybeli cselédet tegnap jogerős ítélettel 15 napi fogházra ítélte a kir. törvényszék. Sebő március 7-én gazdájától Pásztor Mihálytól egy aranykarika gyűrűt lopott el s azt másnap elzalogosította. A lopásnak azonban nyomára jöttek s a fiatal bűnös a törvényszék elé került tette miatt.

§ **Fölmentés.** A kir. törvényszék Tzenes Istvánnét született Kéty Zsófia hajdunánási lakost, ki magánokirathamisítás vádjá miatt állott a bíróság előtt, felmentette. Az ítélet jogerős.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Udvarára érve, elsőbbsen megállt és gondolkodott, ha bemenjen-e a szobába, aztán az istálló felé fordult.

Nem tudta, hogy mi, de mintha valami tartóztatná, hogy ne menjen be most a szobába.

Félt szemébe nézni feleségének gyermekének.

Azonban megváltoztatta szándékát.

Eszébe jutott, hogy felesége tán gyanakodni fog reá, és nekibátorodva, mégis csak bement a szobába.

A szobában már gyertya égett. Magda asszony és Ilus a kályha mellett ülve fontak. Amint Kupecz az ajtón bejött, úgy tetszett

neki, mintha mindakettőnek a szemei bámészkodva feléje fordulnának.

Azért is anélkül, hogy kérdést várna, magától mondá, hogy elakart menni hazunnan, de utóljára visszafordult.

Vendéget vár estére.

Pozsár nevét pedig a világért sem tudta volna kimonoani.

Aztán odaállt a kályhához és kezeit a párkányhoz támasztva melengette magát.

Nagyon fázott.

Csak úgy vacogtak fogai.

Magda csszony szokott aggodalommal kérdé:

— Miben fázott meg olyan nagyon?

Mire ő azt felelte, hogy hideg szél fu künn.

Erre meg Ilus szemei csüggedtek reá csudálkozással:

— Hiszen odakünn csendes idő jár.

Kupecz nem bírta kiállzei leánya tekintetét és haraggal kérdé:

— Mit nézel engem oly nagyon?

Mire a leány a fejeletet kimondta volna, künn az utcán tompa zaj keletkezett, mely folyton növekedve, mindig közelebb hengergett az utcán, anélkül, hogy ki lehetett volna venni, mit jelent.

— Tűz van! — kiáltá most Kupecz vad ordítással és a szobából kirohant.

E szavakra Ilus még egy pillantást vetett apjára és a kifejezésére.

Foytatjuk.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 4.

Az olcsóbb külföldi jelentés nyomán gyöngye volt a határidőzlet iránya. A gabonaneműek ára 5—10 fillérrel hanyatlott. A forgalom időnkint élénk volt.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr. 11'69—11'62.

buza máj. 11'47—11'40.

buza okt. 10'79—10'72.

rozs apr. 8'37—8'32.

rozs okt. 8'17—8'12.

zab apr. 8'61—8'58.

zab okt.

tengeri máj. 1911. 5'66—5'65.

Tengeri juli 1911 5'83—5'81.

Értéktözsde. Osztrák hitelrészvény 671'57 Magyar hitelrészvény 827'—

Tóth Gyula
vasnagykereskedő
Debreczen, Piac-utca 20. sz.
városháza épületében.

Dús választékban vannak:
Vas, acél, fém, gazdasági és
konyhafelszerelési áru cikkek.
Kerti butorok Fűrdőkádak. Jégszek-
rények. Szőlészeti és
kertészeti szerszámok és Permetezők
Drótkerítések, tuskés sodronyok.
Épület, butorvasalások
Teljes konyha Gépszijjak, Revol-
felszerelések. Gépszijjak, verek és
vadász- lőporáruda. Árlapok ingyen
fegyverek és bérmentve.

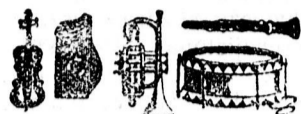
Telefon szám 29.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás. Telefon 729. Alapított 1876.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte lakások pormentesítését is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszér

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszér hatásában és erőalkotásában felülmúlhatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá minden meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi lob és zsámbán szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalmainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszér.

Kapható városunkban a következő czégeknel: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEÜTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszertárában. Földesen: WEISZ, MIKSA kereskedésében. 1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik: Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

Balogh Kálmán mérnök-féle

olesó falazat

korlátlan mennyiségben.

Felvilágosítást ad:

Dr. Hódy Béla ügyvéd-irodája,

Piac-utca 77. szám.

Telefon 780.

Könyvnyomda

Hirlapkiadóvállalat

áthelyezés

A Stenczinger-ház lebontása folytán 1901. év óta fennálló

Könyvnyomdamat

a hirlapkiadó vállalattal együtt folyó hó végén áthelyezem Darabos-utca 7. sz. házamba.

Ez alkalmából könyvnyomdamat szedőgépekkel és új modern anyagokkal villamos üzemre rendezem be, úgy, hogy a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérem mély tisztelettel

Horovitz Zsigmond.

Telefon 310.

Fényképészeti cikkek és levélpapírok Piac-utca 12. sz. a. papírüzletemben jutányos árban beszerezhetők.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztük, hosszú selyem keztük, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EML villanyerőre berendezéi harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Értelmezők, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házmasternek kerestelik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Péterfia-utca 15. sz. alatt egy két szobából álló lakás, fürdőszobával május 1-től kiadó.

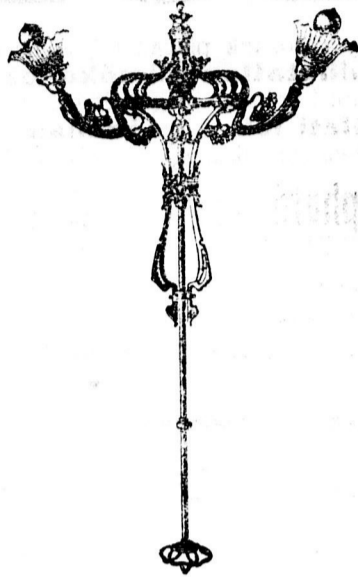
Egy concert cimbalom, harmonika és egy nagy konyha 2 sütővel jutányosan eladó. Mester-utca 36.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papírost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírzetében Piac-utca 12.

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. Elek Kálmán, Sajószentpéter.

Ákácshálókarót, I. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályai-uradalom tisztartói hivatala. Hosszapályi (Bihar.-m.)

Üzletáthelyezés!

**A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára
üzlethelyiségeit**

**1911. május 1-én
a Piac-utca és Uj-utca sarkán épülő
új Wiener-féle palotába
helyezi át.
Költözködés miatt mérsékelt árak!**

5002. tkv sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak, Joó István és neje végrehajtást szenvedő elleni 120 kor. 66 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a p.-ladányi kir. járásbíró területén levő, Nádudvar községben fekvő nádudvari 2607. sz. betétben A I. 1—2. sor 7484/1., 7484/2. hrsz alatt felvett a Mihályhalom dűlőben fekvő 22 hold 203 □-öl területű legelő, tanyaház és udvarra az árverést 1690 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1911 évi április hó 24-ik napján, délelőtt 10 órakor** a Nádudvar község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban annak $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány 1910. december hó 28.

Dr. Kovács sk.
jbiró.

Honi ipar!

Telefon
691.

Turul

Cipő

elismert

**legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb
hazai gyártmány.**

**Turul Cipőgyár r.-t.
Temesvár.**

A monarkia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár: DEBRECZEN.

**Piac-utca 48. sz. Szent Anna-utca
sarkán.**

130 saját kül- és belföldi fiókraktár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

18,000 pár heti gyártás.